

STORTINGET

Innst. 105 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 20 S (2019–2020) kap. 920, 926 og 3926 og Prop. 25 S (2019–2020) unntatt kap. 291, 292, 3291 og 3292

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2019 under Nærings- og fiskeridepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2019 under Kunnskapsdepartementet

Til Stortinget

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet foreslår i Prop. 25 S (2019–2020) forslag til endring av enkelte bevilgninger i statsbudsjettet for 2019. Under programkategori 07.20 Grunnopplæring foreslås det endringer under kap. 220, 222, 225, 228, 230, 3220, 3222, 3225 og 3230. Under programkategori 07.40 Høyere yrkesfaglig utdanning foreslår departementet endringer under kap. 240, og under programkategori 07.50 Kompetansepolitikk og livslang læring foreslår departementet endringer under kap. 252, 256, 258 og 3256. Videre foreslår departementet å endre kap. 260, 270, 280, 281, 288 og 3288 under programkategori 07.60 Høyere utdanning. Under programkategori 07.80 Utdanningsstøtte foreslår departementet å endre kap. 2410, 5310 og 5617. De andre forslagene i Prop. 25 S (2019–2020) blir behandlet av kommunal- og forvaltningskomiteen.

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår i Prop. 20 S (2019–2020) endringer i statsbudsjettet for 2019. I denne innstillingen blir bare forslagene knyttet til kap. 920, 926 og 3926 behandlet. De andre forslagene i proposisjonen blir behandlet av næringskomiteen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Martin Henriksen, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Marianne Synnes Emblem, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen og lederen Roy Steffensen, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til omtale og forslag i proposisjonen og slutter seg til disse.

Komiteen viser til at det 5. desember 2019 ble sendt brev til forsknings- og høyere utdanningsministeren der komiteen spurte om bakgrunnen for en beslutning om å tildele 20 studieplasser til private høyskoler. Svarbrevet datert 6. desember 2019 ligger vedlagt denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til proposisjonen, der regjeringen opplyser at «[e]tter at Revidert nasjonalbudsjett 2019 ble vedtatt, ble det besluttet å tildele 20 av plassene til private høyskoler», og at det derfor er foreslått å flytte 0,9 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70. Disse medlemmer savner en nærmere redegjørelse for bakgrunnen for at regjeringen, etter behandlingen av revidert nasjonalbudsjett, har omprioritert studieplasser, og en begrunnelse for at bevilgningen til 20 studieplasser i statlige institusjoner er foreslått overført til private høyskoler og hvilke studier innenfor statlige institusjoner som er nedprioritert som følge av dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til beslutning etter revidert nasjonalbudsjett 2019 om å tildele 20 av 100 studieplasser til private høyskoler og at det derfor foreslås å flytte 0,9 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70.

Flertallet vil påpeke at det er et særlig behov for studieplasser innen de såkalte ABIOK-utdanningene (anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie), og at 30 av de 100 studieplassene ble rettet inn mot ABIOK-utdanningene.

Flertallet vil videre vise til at tildelingen av midler ble avgjort ut ifra kapasitetshensyn, og at det er de utdanningsinstitusjonene som har kapasitet til å levere studieplasser, som ble prioritert, slik at man raskest mulig kunne få økt kapasitet på ABIOK-utdanningene. Følgende utdanningsinstitusjoner ble tildelt midler til opprettelse av studieplasser:

- Høgskolen i Innlandet, 3 plasser
- Høgskulen på Vestlandet, 5 plasser
- Høgskolen i Østfold, 2 plasser
- Lovisenberg diakonale høyskole, 18 plasser
- VID vitenskapelige høyskole, 2 plasser

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonene og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2019 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
220		Utdanningsdirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, for høyes med</i>	13 228 000
		fra kr 206 019 000 til kr 219 247 000	
222		Statlige videregående skoler og fjernundervisningstjenester	
	01	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i>	9 485 000
		fra kr 110 081 000 til kr 119 566 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, nedsettes med	2 990 000
		fra kr 70 192 000 til kr 67 202 000	
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres,</i> nedsettes med	63 477 000
		fra kr 274 477 000 til kr 211 000 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, nedsettes med	1 110 000
		fra kr 8 978 000 til kr 7 868 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	70	Frittstående grunnskoler, <i>overslagsbevilgning, for høyes med</i>	253 349 000
		fra kr 2 517 183 000 til kr 2 770 532 000	
	71	Frittstående videregående skoler, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i>	39 264 000
		fra kr 1 674 753 000 til kr 1 635 489 000	
	72	Frittstående skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i>	7 129 000
		fra kr 163 661 000 til kr 156 532 000	
	73	Frittstående grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning, nedsettes med</i>	385 000
		fra kr 117 293 000 til kr 116 908 000	
	74	Frittstående videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning, for høyes med</i>	2 138 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 19 084 000 til kr 21 222 000	
	75	Frittstående skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med	14 302 000
		fra kr 325 804 000 til kr 340 106 000	
	76	Andre frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	9 752 000
		fra kr 52 323 000 til kr 42 571 000	
	77	Den tyske skolen i Oslo, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med	21 000
		fra kr 27 615 000 til kr 27 636 000	
	78	Kompletterende undervisning, nedsettes med	413 000
		fra kr 25 325 000 til kr 24 912 000	
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	18 685 000
		fra kr 47 449 000 til kr 28 764 000	
240		Fagskoler	
	61	Utviklingsmidler til fagskoleutdanning, nedsettes med	1 000 000
		fra kr 41 864 000 til kr 40 864 000	
252		EUs utdannings- og ungdomsprogram	
	70	Tilskudd, for høyes med	16 620 000
		fra kr 642 379 000 til kr 658 999 000	
256		Kompetanse Norge	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	5 400 000
		fra kr 8 584 000 til kr 3 184 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, nedsettes med	1 075 000
		fra kr 35 631 932 000 til kr 35 630 857 000	
	70	Private høyskoler, nedsettes med	125 000
		fra kr 1 587 967 000 til kr 1 587 842 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , for høyes med	370 073 000
		fra kr 364 313 000 til kr 734 386 000	
280		Felles enheter	
	50	Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdan- ning, for høyes med	1 551 000
		fra kr 470 793 000 til kr 472 344 000	
	51	Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, nedsettes med	1 832 000
		fra kr 177 554 000 til kr 175 722 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, for høyes med	2 801 000
		fra kr 299 956 000 til kr 302 757 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, <i>kan overføres</i> , for høyes med	71 983 000
		fra kr 2 374 335 000 til kr 2 446 318 000	
920		Noregs forskingsråd	
	50	Tilskot til forskning, blir auka med	9 300 000
		frå kr 2 080 880 000 til 2 090 180 000	
926		Havforskningsinstituttet, forskingsfartøy	
	21	Særskilde driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , blir auka med	65 464 000
		frå kr 85 683 000 til kr 151 147 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	3 700 000
		fra kr 7 238 318 000 til kr 7 234 618 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 3 418 805 000 til kr 3 419 805 000	1 000 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 281 286 000 til kr 1 142 554 000	138 732 000
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 737 094 000 til kr 762 500 000	25 406 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med fra kr 28 588 125 000 til kr 28 813 979 000	225 854 000
Inntekter			
3220		Utdanningsdirektoratet	
	01	Inntekter ved oppdrag, for høyes med fra kr 6 030 000 til kr 19 258 000	13 228 000
3222		Statlige videregående skoler og fjernundervisningstjenester	
	02	Salgsinntekter mv., for høyes med fra kr 8 033 000 til kr 17 518 000	9 485 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med fra kr 26 965 000 til kr 23 393 000	3 572 000
3230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	01	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med fra kr 47 449 000 til kr 28 764 000	18 685 000
3256		Kompetanse Norge	
	01	Inntekter ved oppdrag, nedsettes med fra kr 8 205 000 til kr 2 805 000	5 400 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med fra kr 5 111 000 til kr 5 162 000	51 000
3926		Havforskningsinstituttet, forskingsfartøy	
	01	Oppdragsinntekter, blir auka med fra kr 85 836 000 til kr 151 300 000	65 464 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med fra kr 21 100 000 til kr 35 505 000	14 405 000
	29	Termingebyr, nedsettes med fra kr 10 192 000 til kr 6 999 000	3 193 000
	89	Purregebyr, nedsettes med fra kr 110 040 000 til kr 105 536 000	4 504 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, for høyes med fra kr 11 030 233 000 til kr 11 058 551 000	28 318 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 4 851 449 000 til kr 4 465 748 000	385 701 000

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2019 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap	Post	Navn	Samlet ramme
270	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	618,5 mill. kroner

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 10. desember 2019

Roy Steffensen

leder og ordfører

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Forsknings- og høyere utdanningsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22

Deres ref

Vår ref
19/6058-

Dato
6. desember 2019

Svar på spørsmål til statsråd Nybø om Prop. 25 (2019-2020) om endringer i statsbudsjettet 2019

Jeg viser til Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2019, jf. Innst. 391 S (2018-2019) og Prop. 114 S (2018-2019). Stortinget bevilget 4,4 mill. kroner over kap. 260, post 50 til nye 100 studieplasser. Under Stortingets behandling var ikke studieplassene fordelt på fagområder og institusjoner.

I Kunnskapsdepartementets vurdering av fordeling av plassene, ble det lagt vekt på behovet for flere studieplasser innenfor ABIOK-utdanningene (anestesi-, barne-, intensiv-, operasjon- og kreftsykepleie). Av de 100 plassene, ble derfor 30 plasser rettet inn mot ABIOK-utdanningene.

For å kunne fordele midlene til studieplasser mellom universitetene og høyskolene sendte Kunnskapsdepartementet den 14. juni 2019 brev til de institusjonene som har ABIOK-utdanninger, med invitasjon om å søke på midler til ABIOK-plasser. I invitasjonen la departementet følgende kriterier til grunn: oppfyllelse av kandidatmåltall, tilstrekkelig antall søkere, praksisplasser og faglig kapasitet.

Det var 10 institusjoner som sendte svar innen fristen. I den påfølgende behandlingen av søknadene, la Kunnskapsdepartementet også vekt på Helse- og omsorgsdepartementets vurdering av behov for studiekapasitet i områdene for Helse Sør-Øst, Helse Nord og Helse Vest.

Tilbakemeldingene fra institusjonene viste at det var en utfordring på kort tid å skaffe flere praksisplasser og dermed vanskelig å øke opptaket på kort sikt. På bakgrunn av dette og de øvrige kriteriene som var lagt til grunn, var Kunnskapsdepartementets vurdering at følgende

fordeling av ABIOK-plasser best og raskest kunne bidra til økt kapasitet i ABIOK-utdanningene:

- Høgskolen i Innlandet: 3 plasser
- Høgskulen på Vestlandet: 5 plasser
- Høgskolen i Østfold: 2 plasser
- Lovisenberg diakonale høgskole: 18 plasser
- VID vitenskapelige høgskole: 2 plasser

For Lovisenberg diakonale høgskole gjelder det at de både oppfyller kandidatmåltallene med god margin og har dekning for praksisplasser. De vil og bidra til å dekke et stort behov for operasjonssykepleiere ved Oslo universitetssykehus.

På bakgrunn av dette sendte Kunnskapsdepartementet supplerende tildelingsbrev til de aktuelle institusjonene den 8. juli 2019. For de tre statlige institusjonene har Kunnskapsdepartementet utbetalt midlene. For de to private institusjonene har departementet gitt tilsagn om midlene, men påpekt at:

"Midlene til studieplassene er i 2019 bevilget over kap. 260 post 50 Statlige universiteter og høyskoler. Kunnskapsdepartementet vil flytte midlene til de private høyskolene i nysalderingen for 2019 slik at midlene til Lovisenberg diakonale høgskole og VID vitenskapelige høgskole utbetales etter Stortingets vedtak i desember."

De øvrige 70 studieplassene som Stortinget bevilget midler til i behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2019 er tildelt til hhv.:

- Nord universitet: 10 strategiske studieplasser
- OsloMet – storbyuniversitetet: 10 studieplasser i tegnspråk
- Universitetet i Agder: 10 studieplasser i IKT
- Universitetet i Bergen: 10 studieplasser i IKT
- Universitetet i Stavanger: 5 studieplasser i IKT
- Høgskolen i Molde: 5 studieplasser i IKT
- Høgskolen i Innlandet: 20 studieplasser i bærekraftøkonomi

Jeg viser ellers til at regjeringen i statsbudsjettet for 2020 har foreslått midler til om lag 250 nye studieplasser. Av disse er 75 foreslått innenfor helse- og sosialfag med vekt på sykepleierutdanning og 70 innenfor teknologifag og fag rettet mot omstilling for grønn bærekraft, som alle er fordelt til universiteter og statlige høyskoler. De øvrige midlene vil bli fordelt gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) etter søknad, og hvor både universiteter og statlige og private høyskoler kan søke. Det overordnede målet for ordningen er at universiteter og høyskoler tilbyr fleksibel og relevant utdanning for studenter som ikke er bosatt i nærheten av faste campus.

Ordningen skal bidra til at tilbudene samlet sett skal kunne møte skiftende behov over tid. Det vil si at tildelingen vil være tidsbegrenset. Ordningen er åpen for søknader fra alle fagområder, men for tildelingene i 2020 skal det særlig legges vekt på tverrfaglige studietilbud som dekker behov knyttet til bærekraftig omstilling og miljøvennlig næringsutvikling («grønt skifte»), teknologi og helse.

Med hilsen

Iselin Nybø

